

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-11541/1

Podgorica, 20. jul 2018. godine

**MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministarke g-đe Dragice Sekulić -**

Poštovana gospođo Sekulić,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 310-485/2018-3 od 10. jula 2018. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Povodom dostavljenog Predloga uredbe i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Predlogom uredbe stvara se mogućnost proizvođačima električne energije da dokažu porijeklo svoje energije, kao i kupcima električne energije da se dokaže u kojoj mjeri koriste električnu energiju proizvedenu u objektima koji koriste obnovljive izvore energije i visokoefikasne kogeneracije.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju ovog Predloga nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, nema primjedbi na *Predlog uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije*.

S poštovanjem,

MINISTAR

Danko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

OBRAZAC

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EKONOMIJE

NAZIV PROPISA

Predlog uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Obaveza donošenja ove uredbe je proistekla usled činjenice da je donijet novi Zakon o energetici, kojim je izvršeno usklađivanje sa relevantnim izvorima prava Evropske Unije. Donošenje Uredbe o načinu izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije je neophodno kako bi se stvorila mogućnost da proizvođači električne energije dokažu porijeklo svoje energije, kao i da se stvore uslovi da se kupcima električne energije dokaže u kojoj mjeri koriste električnu energiju proizvedenu u objektima koji koriste obnovljive izvore energije ili visokoefikasne kogeneracije.
- Zakonom o energetici su utvrđene podsticajne mjere za korišćenje obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije za proizvodnju električne energije, a na koje ostvaruje pravo povlašćeni proizvođač nakon što stekne status povlašćenog proizvođača. Povlašćeni proizvođači jedino garancijom porijekla mogu dokazati da proizvode električnu energiju u objektima koji koriste obnovljive izvore energije ili visokoefikasne kogeneracije. Takođe, krajnjim kupcima se jedino kroz institut garancije porijekla može dokazati koliki je udio ili količina električne energije u mješavini energetske izvora u energiji koju dobijaju od snabdjevača.
- Posljedica je nepotpun regulatorni okvir za korišćenje obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori, odnosno funkcionisanje sistema podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije koji je predviđen Zakonom o energetici.
- U slučaju nemogućnosti izdavanja garancije porijekla oštećeni su povlašćeni proizvođači koji koriste obnovljive izvore energije ili visokoefikasne kogeneracije za proizvodnju električne energije zbog nemogućnosti ostvarivanja prava na podsticajne mjere utvrđene Zakonom o energetici. Pored ovoga krajnjim kupcima se ne bi moglo dokazati učešće električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije u mješavini energetske izvora u energiji koju dobijaju od snabdjevača. Takođe, oštećena je i država zbog nemogućnosti ostvarenja ciljeva i obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorom.
- Kako navedeni problemi ne bi u narednom periodu bili izraženi u još većoj mjeri, neophodno je donijeti predloženi propis.
- Trenutno postoji propis kojim se uređuje način izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne

kogeneracije. Međutim obaveza donošenja ovog propisa je obaveza proistekla iz Zakona o energetici, kao i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji pa je „Status quo“ kao opcija neprihvatljiva.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Osnovni cilj predloženog akta je stvaranje mogućnosti za utvrđivanje porijekla električne energije. Pored ovoga cilj je i implementacija realnog i održivog mehanizma podsticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora i visokoefiksne kogeneracije i samim tim stvaranje povoljnijeg ambijenta za investiranje u ovoj oblasti.
- Donošenje predloženog akta je obaveza propisana Zakonom o energetici i na ovaj način se omogućava njegova puna primjena i funkcionisanje uspostavljenog sistema podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Takođe, uspostavlja se regulatorni mehanizam za postizanje nacionalnih ciljeva u oblasti obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije, a koji su prije svega elaborirani u strateškim dokumentima: Energetska politika Crne Gore do 2030. godine, Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, kao i drugim srodnim strategijama, npr. za oblast održivog razvoja, zaštitu životne sredine i sl.

3. Opcije

**Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
Objasniti preferiranu opciju?**

- Donošenje predloženog akta je obaveza propisana Zakonom o energetici. Trenutno postoji propis kojim se uređuje način izdavanja, prenošenja i povlačenja garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije. Međutim, obaveza donošenja ovog propisa je obaveza proistekla iz Zakona o energetici, kao i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji pa je „Status quo“ kao opcija neprihvatljiva.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenje u propisu će uticati na sljedeće subjekte: krajnji kupci električne energije; povlašćeni proizvođači koji su stekli pravo na podsticajnu cijenu proizvedene električne energije; Ministarstvo ekonomije; Regulatorna agencija za energetiku; snabdjevači električnom energijom; kupci samosnabdjevači; operator tržišta. Uticaj se ogleda u raspodjeli obaveza i odgovornosti navedenih subjekata u mehanizmu obezbjeđivanja podsticanja proizvodnje električne energije iz

obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije kao i mogućnosti dokazivanja krajnjim kupcima porijekla energije.

- Primjena propisa ne izaziva nikakve troškove na građane i privredu.
- Pozitivni efekat donošenja ovog propisa je omogućavanje funkcionisanja sistema podsticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije. Na ovaj način država stvara uslove za privlačenje privatnih investicija u proizvodnju električne energije i podstiče ulaganja u obnovljive izvore energije i visokoefikasnu kogeneraciju, što ima višestruko pozitivan uticaj: zaštita životne sredine; podrška održivom razvoju; uvođenje novih čistijih i efikasnijih tehnologija; veća sigurnost snabdijevanja i manja zavisnost od uvoza energenata; razvoj nerazvijenih područja; otvaranje novih radnih mjesta; razvoj tržišne konkurentnosti; transfer znanja; podizanje opšte svijesti o značaju korišćenja obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije; razvoj međunarodne saradnje i dr. Takođe, treba imati u vidu preuzete obaveze Crne Gore prema međunarodnoj zajednici, posebno EU i Energetskoj zajednici.
- Predloženi propis na indirektna način utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i razvoj tržišne konkurencije, jer se njegovom primjenom stvara povoljan ambijent za ulaganje privatnog sektora u oblast obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije u Crnoj Gori.
- Propis nema značajan uticaj na administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta države.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Prilikom izrade ovog propisa korišćena su uporedna iskustva zemalja u Evropskoj uniji i regionu. Predloženi propis je pripremljen od strane službenika Direktorata za energetiku Ministarstva ekonomije, uz konsultovanje sljedećih zainteresovanih strana: Crnogorski operator tržišta električne energije (COTEE) i Regulatorna agencija za energetiku (RAE).

Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju predloženog propisa.
- Nije potrebno preduzimati posebne mjere da bi se ispunili ciljevi.
- Nije moguće identifikovati mjere prema kojima će se mjeriti ispunjenost ciljeva.
- Regulatorna agencija za energetiku vrši izdavanje, prenošenje i povlačenje garancija porijekla, kao i vodi registar garancija porijekla kroz koji se vrše evaluacija primjene propisa.

Podgorica,

10.07.2018. godine

MINISTARKA

Đragica Sekulić